

Nationaal Congres
Contractvervoer

Krachten bundelen voor een toekomstvast doelgroepenvervoer en OV

Prof. dr. Henk Meurs

MuConsult / Radboud Universiteit Nijmegen

20 juni 2013 - 's Hertogenbosch

Agenda

- Ontwikkelingen doelgroepenvervoer 2030
- Bundelingsmogelijkheden binnen doelgroepenvervoer
- Bundelingsmogelijkheden met OV
- Implicaties voor overheden en vervoerders

Ontwikkelingen doelgroepenvervoer 2030

- **Vraag: (autonome) toename:**
  - Demografie: toename bevolking, vergrijzing, toenemende levensverwachting
  - Maatschappelijk: toename welvaart, grotere mobiliteitsbehoefte
- **Aanbod: druk op voorzieningen en organisatie**
  - beleid t.a.v. zorg en maatschappelijke ondersteuning;
  - Bezuinigingsopgave
  - Decentralisatie verantwoordelijkheden naar gemeenten (naast alle andere taken)
- **Gevolg flinke opgave:**
  - Overheden: met minder middelen meer ondersteuning
  - Bedrijven: rentabiliteit en klantgerichtheid

Kenmerken van de regelingen

Tweedeling kenmerken vervoer	Consequenties	Regelingen
1 Vaste tijden Vaste herkomsten en bestemmingen	Goed voorspelbaar en planbaar	<ul style="list-style-type: none"> • Leerlingenvervoer • WSW-vervoer • WIA-vervoer
2 Wisselende tijden Kriskrasbewegingen	Niet goed voorspelbaar en planbaar	<ul style="list-style-type: none"> • Wmo-vervoer • Valys • AWBZ-vervoer • Zittend ziekenvervoer

Verdergaande bundeling?

- Categorie 1: vaste tijden en vaste bestemmingen:
Optimalisatiemogelijkheden al uitgenut
- Categorie 2: wisselende tijden, verschillende bestemmingen:
optimalisatiemogelijkheden door versterken van collectiviteit
door bundeling naar:
  - Tijd → meer kenmerken dienstregeling en/of
  - Plaats → centralisatie van opstap ('haltes').

DENKRICHTING 1 Combineer goede elementen OV met maatwerk doelgroepenvervoer

- Uitgangspunt: Doelgroepenvervoer als collectief vervoer
- Deel doelgroepenvervoer kan meer op OV structuur worden uitgevoerd (bijvoorbeeld Regiotaxi)
- Doelgroepenvervoer (meer) volgens dienstregeling verhoogt de combinatiegraad (nu gemiddeld 1,2 reizigers per rit).
- Mogelijkheden tot maatwerk: tijd/lokatie belangrijker => hoger tarief, tijd onbelangrijk => lager (OV) tarief

Gevolgen voor de betrokkenen

- Reiziger:
  - Niet automatisch deur-tot-deur, keuze om gebruik te maken van een halte voorziening.
  - Kortere wachttijden, hogere betrouwbaarheid.
  - Volwaardige participatie, geen aparte regeling.
- Taxivervoerders:
  - Betere benutting voertuigen
- Overheden:
  - Lagere kosten
  - Beter product
  - Soepele overgang naar OV

DENKRICHTING 2: overstap op toegankelijk OV

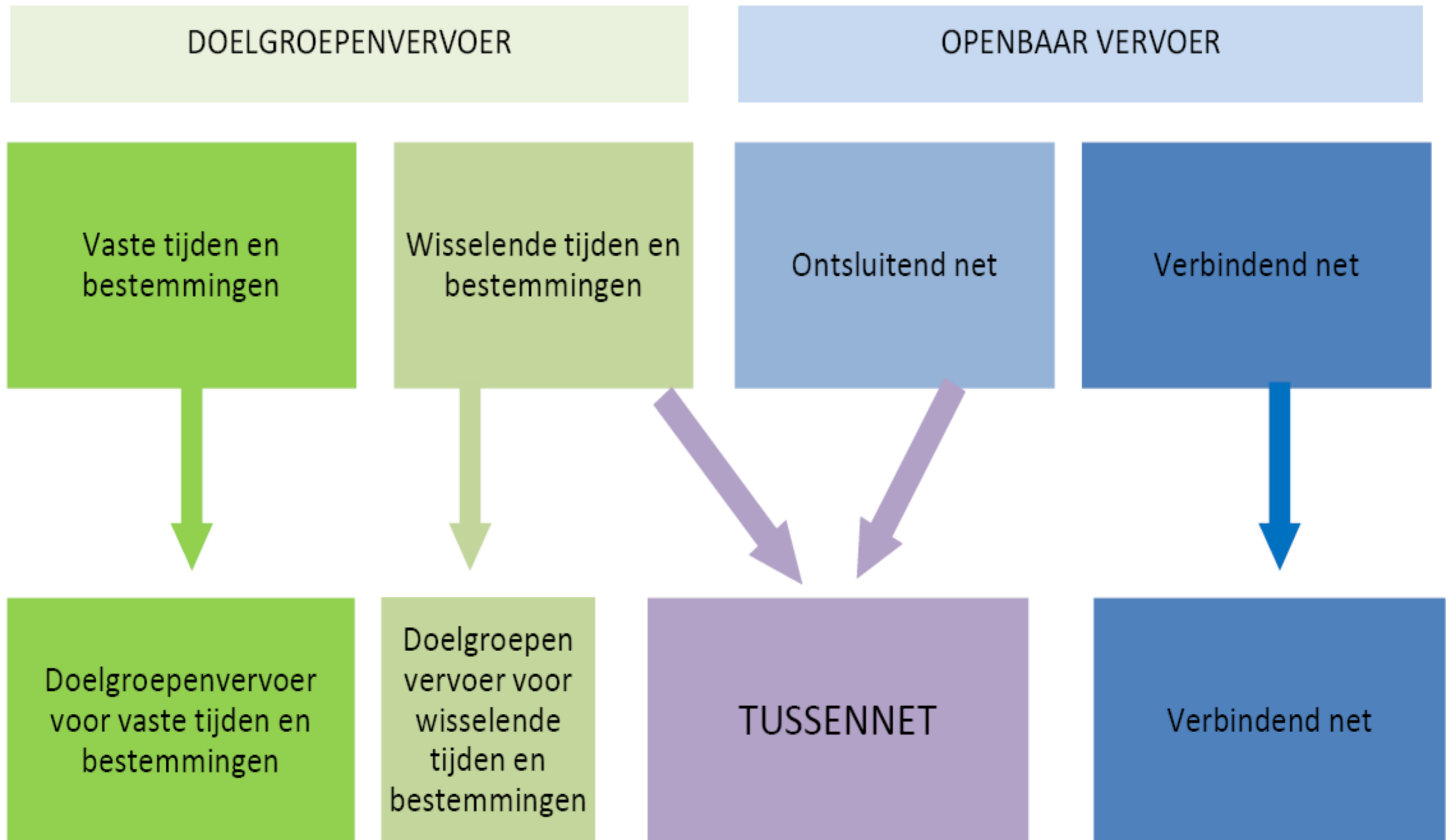
- Kansen, maar....
- Het gehele OV-systeem is pas op termijn volledig toegankelijk
- In de praktijk nog weinig overstap van doelgroepenvervoer naar OV door (ervaren) drempels
- Alleen fysiek toegankelijk maken van OV niet voldoende. Aanvullende maatregelen nodig
- Bovendien: aanbod lijngebonden OV in de streek neemt in toekomst af
- Zorgpunt: Hoe zorgen voor toegankelijkheid als halteafstand groter wordt als gevolg van bezuinigingen?

Combineer DENKRICHTING 1 EN 2 in 'Tussennet'

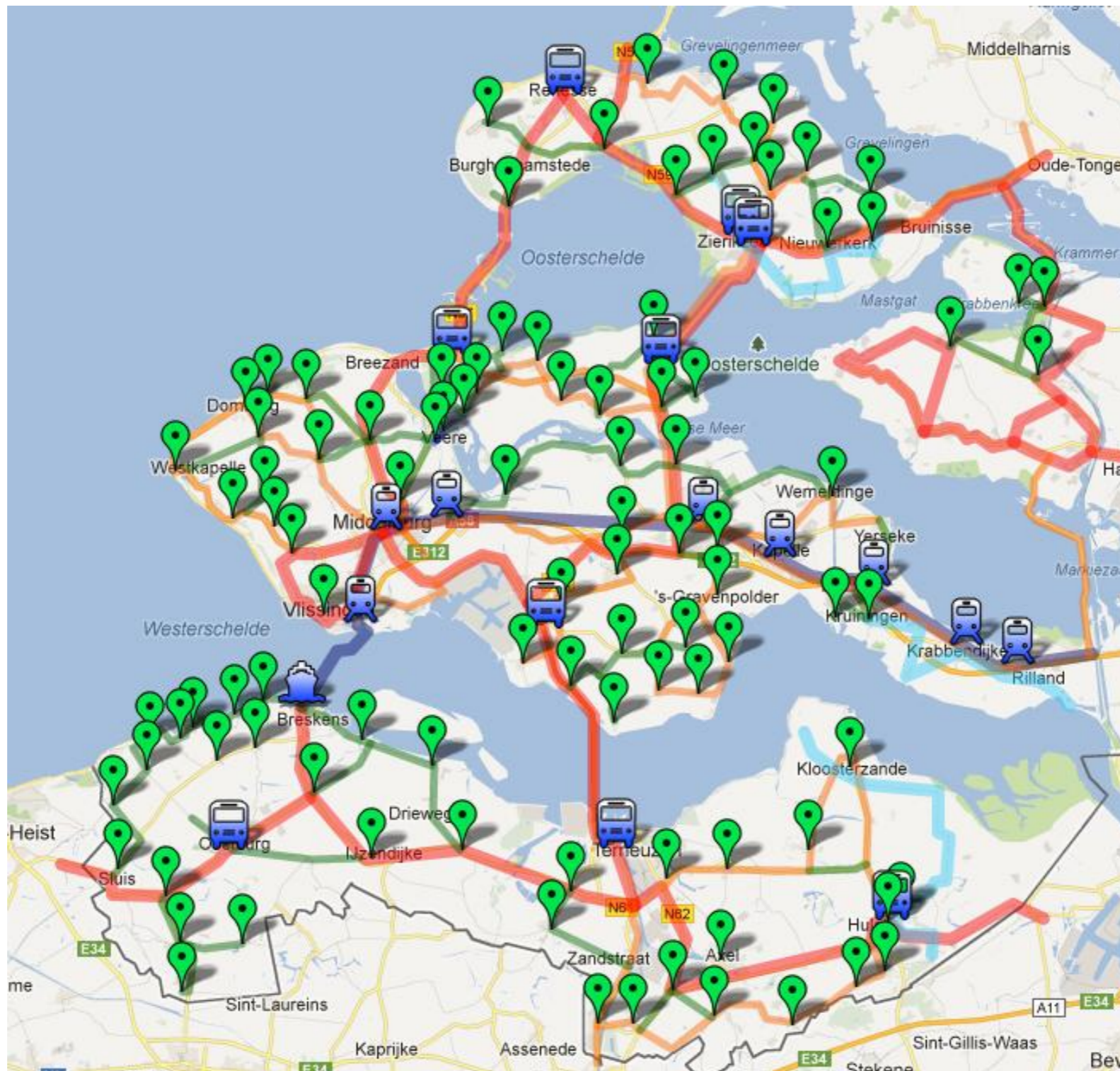
- Integratie van deel doelgroepenvervoer en ontsluitend OV
Gecombineerd systeem: 'Tussennet'
- Te organiseren door (samenwerkende) gemeenten die met provincie gezamenlijk invulling geven aan maatwerkvervoer in gebieden met weinig vraag
- Provincies en Stadsregio's behouden verantwoordelijkheid voor verbindend net, gemeenten krijgen meer invloed op het ontsluitende net.
- Tussennet sluit op knooppunten aan op verbindend net

Integratie doelgroepenvervoer en OV in Tussennet

Tussennet in de praktijk: Flexnet Zeeland

- Provincie Zeeland richt zich in nieuwe concessie op verbindende lijnen (Kernnet) die toegankelijk zijn.
- Naast de verbindende lijnen invulling van ontsluitend net met regiotaxi.
- Mensen in dorpen alleen regiotaxi maar mogen voor OV-tarief mee (win-win want wel bus en geen extra kosten).
- Gemeenten en provincie poolen middelen en expertise t.b.v. inrichting net.
- Gezamenlijke vervoercentrale Zeeland voert de regie.

Lijnen

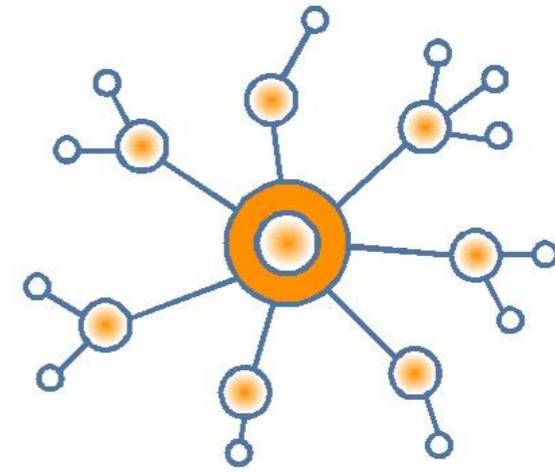
- Spoorlijn
- Kernnet
- Spitsnet / flexnet
- Flexnet
- Buurtbus

Knopen

- Busknoop kernnet
- Bus/treinknoop kernnet
- Op-/overstap Flexnet

Uitwerking Flexnet Zeeland

Organisatie: Regiecentrale als facilitator

- Integrale ritaanname
- Optimale planning ritten: welk deel met Tussennet en waar is overstap op regulier OV systeem vanuit gebruiker logisch?
- Stimuleren OV-gebruik: maatwerk door aanbieden deel OV tegen lagere kosten of gehele reis met taxi voor hogere kosten.
- Uitvoering Regiecentrale door overheid of marktpartij (derde partij): Belangrijk is om negatieve prikkels te voorkomen

Win – Win

- 1. Gebruiker doelgroepenvervoer:** behoudt volwaardig vervoeralternatief en maakt daarbij gebruik van algemene voorziening (inclusief beleid) waarmee ruimte is om andere doelgroepen maatwerk te blijven bieden.
- 2. Gebruiker OV:** krijgt een mobiliteitsgarantie ook in gebieden waar anders geen bus meer zou komen.
- 3. Overheid:** gemeenten kunnen samen met provincie tegen redelijke kosten blijven voorzien in vervoerbehoefte in dunbevolkte gebieden (versterken leefbaarheid kleinere kernen)
- 4. Taxivervoerders:** Tussennet bij uitstek uit te voeren door taxivervoer (door geringe vervoervraag geen bus maar taxi(bus))

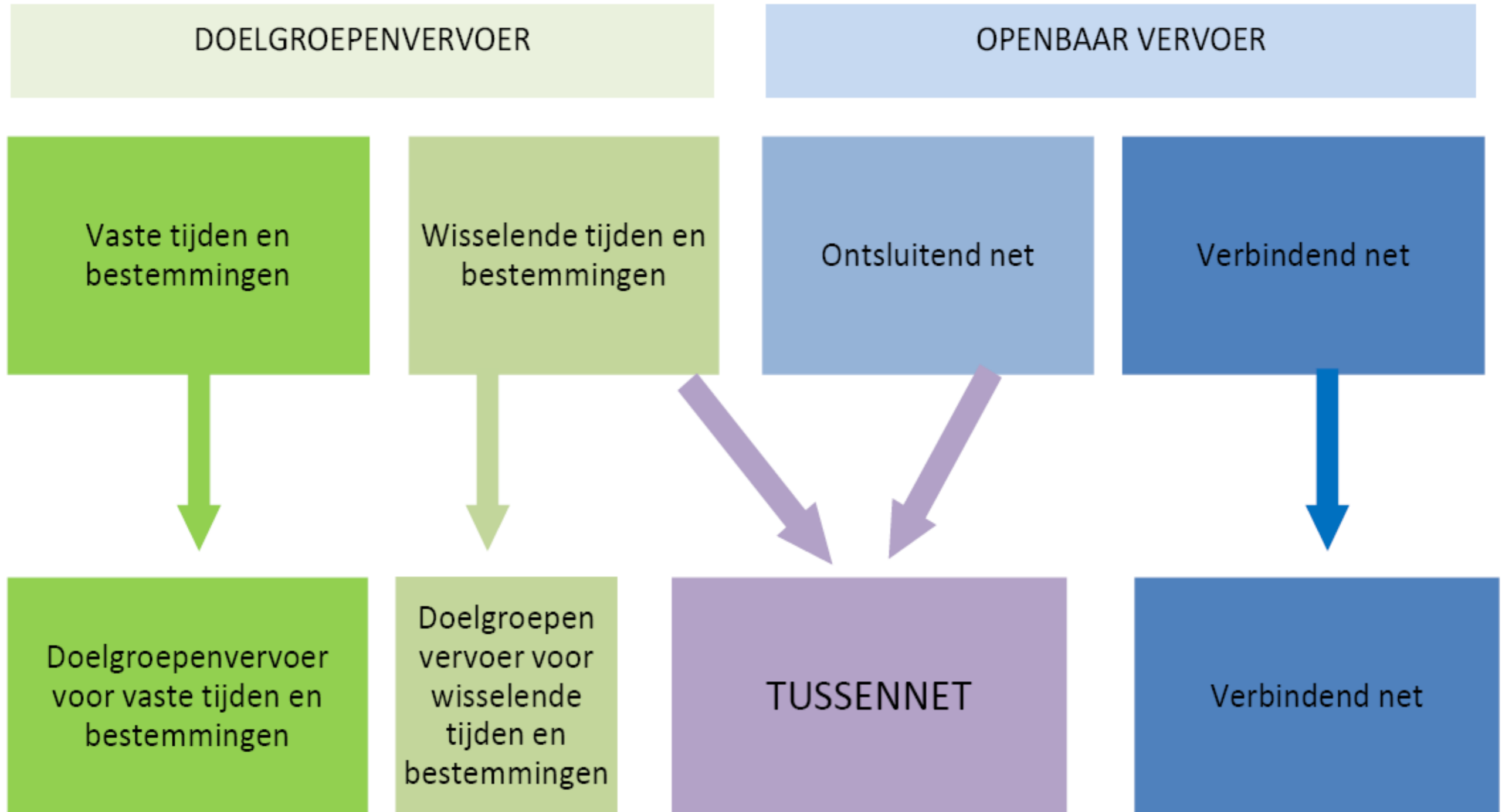
Implicaties

- Regionaal schaalniveau: samenwerking uitbreiden met provincie / stadsregio.
  - Heb oog voor de complicaties in wet- en regelgeving (afstemming WP2000 en WMO).
- Rijk en provincies: stimuleer regionale samenwerking (door kennisuitwisseling of ondersteuning bij opzetten organisatie).
- Gefaseerde invoering vanwege lopende contracten.

Bundelingsvoordelen binnen doelgroepenvervoer zijn bereikt

Toekomst ligt in integratie OV en doelgroepenvervoer op systeemniveau

Bedankt

- Prof. dr. Henk Meurs
- MuConsult / Radboud Universiteit Nijmegen
- h.meurs@muconsult.nl

μ CONSULT

